

ročník VI.

5. října 2026

foto FB Autocamp Sedmihorky

Milí přátelé!

Ona to asi není náhoda, že se té volební pixle říká urna... 😊

≡ Nové a zároveň poslední letošní číslo Muzejního čtvrtletníku je tu!

A tentokrát jsme toto číslo zaměřili na šperk. Nejen jako na krásný předmět, ale také jako na symbol, řemeslo, tradici a na něco, co mnohé provází celý život. Dočtete se o 28. Mezinárodním sympoziu současného šperku, které má v Turnově dlouhou tradici a každé dva roky přivádí do města výrazné osobnosti současného autorského šperku. Přestože jde o prestižní mezinárodní setkání, dveře má otevřené i široké veřejnosti. Letos navíc poprvé v rámci ŠperkFestu Turnov. Nové akce, o které věříme, že si postupně najde v kalendáři turnovských akcí své pevné místo.

ZDARMA		MUZEUM ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ		
		4/26 ROČNÍK XXIII.		
MUZEJNÍ ČTVRTLETNÍK				
				
Kudy se jezdilo dříve Tentokrát směrem na Železnobrodsko.	Z dějin tur(nov)istiky Setkání s knihkupcem Antonínem Vlkem.	ŠperkFest Turnov Šperk jako tradice, která se nosí.	Co nás čeká a co bylo? Přehled akcí a výstav i fotovzpomínky.	
Strana 5	Strana 3	Strana 6	Strana 8	

Vydáme se také cestou necestou na Železnobrodsko, navštívíme nakladatele a knihkupce Antonína Vlka a vrátíme se k příběhům a událostem skutečných lidí, které se před lety odehrávaly na Turnovsku. Podíváme se také na hloubku, smysl, minulost i budoucnost starých řemesel.

Tak si udělejte chvilku a otevřete nové číslo. Berte ho jako inspiraci k návštěvě zajímavých akcí, které jsme pro vás připravili. A nebo jako příjemné a zároveň poučné čtení třeba k odpolední kávě. (MČRT)

https://www.muzeum-turnov.cz/.../Muzejni-ctvrtletnik_4...

≡ Milí přátelé a příznivci Muzea Českého ráje, velmi nás mrzí, že plánovaný křest publikací „140 let Muzea Českého ráje v Turnově“ a „Archeologie Českého ráje a horního Pojizeří“, který se měl uskutečnit ve čtvrtek 1. října, jsme museli z důvodu nemoci jednoho z autorů knih a zároveň komplikací při dokončování knižní vazby zrušit.

Omlouváme se všem, kteří se na setkání s námi těšili, a děkujeme za pochopení. Náhradní termín slavnostního uvedení obou publikací včas oznámíme.

Budeme se těšit, že se s vámi při této příležitosti brzy setkáme a společně nové publikace přivítáme. (MČRT)

≡ Záchranáři v Turnově mají novou základnu za 265 milionů, sdílí ji s hasiči a policií

Záchranáři v Turnově mají od září 2026 nové zázemí. Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje opustila prostory u nemocnice v ulici 28. října, kde sídlila přes pět desetiletí, a přestěhovala se do moderního Integrovaného výjezdového centra v průmyslové zóně Vesecko. Budovu sdílí společně s Hasičským záchranným sborem Libereckého kraje a Dopravní policií ČR.

Z turnovské základny vyjíždějí každý den nepřetržitě tři posádky, ročně ošetří zhruba šest tisíc pacientů nejčastěji s interním onemocněním nebo úrazem. Dvě posádky tvoří záchranář a řidič, třetí je lékařská. Nová budova nabízí garáže pro výjezdová i záložní vozidla s přímým přístupem ze zázemí pro záchranáře, takže posádky nastupují do sanitek bez toho, aby musely ven. Součástí jsou také oddělené prostory pro mytí a dekontaminaci vozidel a sklad zdravotnických plynů.

Ředitel ZZS LK Luděk Kramář ocenil, že „nároky na provoz zdravotnické záchranné služby se postupně mění a nová základna jim zcela odpovídá.“ Zdůraznil také strategický prvek: budova umožňuje v případě mimořádné situace provozovat dva zcela oddělené a na sobě nezávislé provoz.

Výhodou nové polohy je přímý výjezd na silnici I/10, který záchranářům umožňuje rychlé a bezpečné zapojení do provozu. Cena stavby dosáhla necelých 265 milionů. Ministerstvo vnitra přispělo 100 miliony, zbytek uhradil kraj.

Turnovská záchranná služba prošla za poslední dekády výraznou proměnou. Počátky sahají k otevření místní nemocnice v roce 1942, profesionální záchranná služba s vlastním personálem začala fungovat po roce 1992. K 1. říjnu 2003 se pak turnovská stanice stala součástí sjednocené krajské organizace ZZS LK. Přesun do nového centra je zatím posledním milníkem tohoto vývoje.
(sim, Náš REGION)

≡ Turnovské kulturní tipy:

středa 7. října od 18 hodin, kino Sféra

Severní Makedonie – divoká kráska Balkánu (Pavla Bičíková)

Severní Makedonie je syrová, divoká a neuvěřitelně krásná. Společně se vydáme do jednoho z posledních koutů Evropy, kde na horách spíš, než turisty potkáte pašeráky nebo medvědy. V podhorských vesnicích uvidíme uhlíře, kteří pálí dřevěné uhlí tak, jak to známe z pohádky Pyšná princezna. Na horských loukách se setkáme s pastevci, kteří nás pozvou do salaše na rakiji a výborný sýr. Na všech místech našeho putování narazíme na pověstnou makedonskou srdečnost, pohostinnost a výbornou makedonskou kuchyni.
Vstupné 160 Kč

středa 7. října od 20.30, kino Sféra

Queen Budapest

Před 40 lety odehráli jeden z nejslavnějších koncertů všech dob – nyní bude ke zhlédnutí v kinech v dosud neviděné kvalitě a s bonusovým obsahem. Skupina Queen odehrála 27. července 1986 v budapešťském Népstadionu před 80 000 nadšenými fanoušky dosud největší stadionový koncert v historii. Koncert byl součástí proslulého turné Magic Tour, to bylo poslední šňůrou, na které kapela vystupovala se svým frontmanem Freddie Mercuryem. Tento originální koncertní film byl nyní znovu naskenován z původní 35 mm filmové kopie a zremasterován do působivého 4K rozlišení, současně byl doplněn o nový dynamický zvukový mix, který obsahuje mnoho oblíbených skladeb skupiny Queen – Bohemian Rhapsody, Crazy Little Thing Called Love, I Want To Break Free nebo We Are The Champions.

Koncert se uskutečnil tři roky před pádem Berlínské zdi, čímž se stal jedním z prvních západních rockových koncertů, který se konal na stadionu za tehdejší železnou oponou. Pro maďarské úřady a filmový průmysl to mělo tak velký význam, že byla sestavena skupina nejlepších filmových kameramanů a techniků v zemi, aby tento okamžik zachytili pro budoucí generace.

pátek 9. října od 20.00, Klub Kus

Lédl Jazz Q

Turnovská jazzová stálice zahraje autorské skladby i známé jazzové standardy. Nechte se příjemně naladit večerem plným jazzu v podání kvarteta Bohuslava Lédlá.

„Lédl Jazz Q vznikl někdy v roce 1996 jako malá parta Turnovského big bandu. Kapelu pokřtil otec turnovského jazzu, kapelník big bandu Lád'a Hlubůček,“ uvádí o vzniku skupiny její členové. Pokud se podíváme na repertoár pod lupou, zjistíme, že zahrnuje jazzové standardy M. Davise, T. Monka, Ch. Parkera, A. C. Jobima, ale i novější kompozice Ch. Coreya, J. Zawinuly, H. Hancocka či K. Růžičky a M. Svobody. Lédl Jazz Q dnes tvoří Ivan Hájek (basa), Robert Tomáš (bicí), Bohuslav Lédl (piano) a Marek Buble (saxofon).

Vstupné dobrovolné

sobota 10. října od 20.30, kino Sféra

Queen Budapest

Před 40 lety odehráli jeden z nejslavnějších koncertů všech dob – nyní bude ke zhlédnutí v kinech v dosud neviděné kvalitě a s bonusovým obsahem. Skupina Queen odehrála 27. července 1986 v budapešťském Népstadionu před 80 000 nadšenými fanoušky dosud největší stadionový koncert v historii. Koncert byl součástí proslulého turné Magic Tour, to bylo poslední šňůrou, na které kapela vystupovala se svým frontmanem Freddie Mercuryem. Tento originální koncertní film byl nyní znovu naskenován z původní 35 mm filmové kopie a zremasterován do působivého 4K rozlišení, současně byl doplněn o nový dynamický zvukový mix, který obsahuje mnoho oblíbených skladeb skupiny Queen – Bohemian Rhapsody, Crazy Little Thing Called Love, I Want To Break Free nebo We Are The Champions.

sobota 10. října od 19:30, městské divadlo

Balada pro banditu

Ikonický český muzikál Balada pro banditu, dramatisace románu Ivana Olbrachta Nikola Šuhaj loupežník, s texty Milana Uhdeho a hudbou Miloše Štědrone míří do našeho divadla. Tento legendární titul, proslavený i filmovou verzí s Ivou Bittovou a Miroslavem Donutílem, ožívá v novém nastudování jako společný projekt Divadelního spolku J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou a spolku Zlom, z. s. Příběh z Podkarpatské Rusi je baladou o hrdinství a svobodě, o spalující lásce i zradě. Nikola Šuhaj, historická postava přetavená v mýtus, znovu klade otázku, kdo je zločinec a kdo bojovník za svobodu?

Inscenace vzdává hold nejen silnému příběhu, ale i dvousestleté divadelní tradici v Lomnici a propojuje několik generací ochotníků. Přijďte se přesvědčit, že písně z Balady pro banditu stále hřejí, pálí a zpívají o nás všech.

Vstupné 300 Kč

středa 14. října, 19.30, městské divadlo

Karel Plíhal: Recitál

Karel Plíhal je český kytarista, zpěvák, aranžér, textař, ale i hudební režisér.

Narodil se 23. srpna 1958 v samém srdci rovinaté Hané, ve městě Přerov.

Vystudoval Střední průmyslovou školu strojnickou v nedaleké Olomouci, načež se stal konstruktérem a topičem v Olomouckém divadle. I přestože neměl a nemá žádné hudební vzdělání, brzy přesedlal z topičské kariéry na dráhu textaře a písničkáře, což mu však nedělalo žádné potíže – na kytaru hrál již od svých 15 let.

Jeho prvními destinacemi byly zejména olomoucké undergroundové country-swingové kapely jako Hučka, Falešní

hráči, či Plíharmonyje. Jeho první sólové vystoupení se datuje na ještě rudě zavánějící rok 1983. Až mezi roky 1985 a 1993 ho na jeho koncertech či vystoupeních doprovázel Emil Pospíšil a následně, v letech 1995-1999 i Petr Freund.

Složil hudbu již k několika inscenacím Moravského divadla v Olomouci - např. Zlatovláska, Manon Lescaut, Zimní pohádka, Pašije, Sluha dvou pánů nebo Utrpení Dona Perlimplína. Mimo jiné zhudebnil i mnoho Kainarových básní i zrežíroval mnoho alb Jaromíra Nohavici, Petra Fialy, Bokomary nebo Bratří Ebenů. V roce 2006 vydal soubor svých básniček, nazvaný Jako cool v plotě společně s ilustracemi Miroslava Bartáka. Nyní plánuje vydat album Vzduchoprázdňiny. Mezi jeho největší "pecky" patří zejména alba Nebe počká, hudba k filmu Rok d'ábla, Kluziště nebo starší Imaginární hospoda.

Karel Plíhal je současně již čtyřnásobným držitelem ceny soutěžního hudebního festivalu Porta.

Doprovodná kytara: Petr Fiala. Pořad není vhodný pro děti do 12 let.

Vstupné v předprodeji 290 Kč

čtvrtek 15. října, 20.00, Klub Kus

Albert Frost

Zpěvák a skladatel Albert Frost pochází z Kapského Města (JAR) a je držitelem ceny South African Music Award (SAMA). Jeho styl se pohybuje na hraně blues, rocku, folku. Ve svých vystoupeních mísí delta blues, psychedelický rock a afro rytmy. Frost oslovuje publikum svým mistrovským ovládním akustických a elektrických kytar a již 25 let je firemním hráčem značky Fender. Je uznáván jako „jihoafrický Hendrix“ a oslavován časopisem Rolling Stone jako „temný princ jihoafrického blues“.

Frostovo druhé autorské album The Wake Up vyhrálo cenu za nejlepší rockové album na cenách SAMA Awards 2017. Jeho nejnovější album Sacred Sound bylo nominováno jako nejlepší rockové album na cenách SAMA Awards 2022.

Albertova schopnost zaujmout svým zvukem mu vynesla globální fanouškovskou základnu, což vedlo k mezinárodním turné se Simple Minds a R.E.M. a k předskakování uznávaným kapelám The Rolling Stones, Mike + The Mechanics a TEXAS. Frost během své kariéry spolupracoval s celou řadou uznávaných afrických umělců: Ali Farka Touré, Finley Quaye, Karen Zoid, Henry Ate, Arno Carstens, Neil Sandilands, Tubatsi Mpho Moloi, Robin Auld a Jake Gunn.

Vstupné v předprodeji 250 Kč

pátek 16. října, 19.00, městské divadlo

Jaromír Nosek & Josef Polášek | Pohovka

Zveme vás na první večer s talkshow Pohovka v nové sezóně! Tentokrát s herci Mírou Noskem a Josefem Poláškem, kteří přijedou do turnovského divadla na společné povídání s Václavem Knopem. Řeč bude nejen o herectví, divadle a filmu, ale také o životních zkušenostech, humorných historkách z natáčení i zákulisí jejich profese. Večer doplní živá hudba v podání dvou ověřených muzikantů, kterými není nikdo jiný než Andy Seidl a Pavel Půta. Právě jejich písně příjemně propojí jednotlivé části programu.

Hudební doprovod: Andy Seidl, Pavel Půta. Dramaturgie: Dagmar Landrová
Základní vstupné 350 Kč

sobota 17. října, 20.00, Klub Kus

Trijo

Královohradecké uskupení zahraje irskou i českomoravskou hudbu v komorním provedení. Kapela: Petra Křížová – zpěv, perkuse, kytara, Lád'a Vokřínek – housle, kytara, Jana Vokřínková – flétny, Jirka Vik – bicí a perkuse, Zdeněk Němec – dudy, kytara, Břet'a Urbánek – baskytara, Petr Chytka – kytary, zpěv.
Vstupné dobrovolné

≡ Liberecký kraj nechá zpracovat revizi studie nové silnice I/35 Českým rájem

Liberecký kraj se rozhodl nechat nezávisle přezkoumat studii, na jejímž základě byla vybrána trasa plánované silnice I/35 přes Český ráj. Náměstek hejtmána Daniel David ze Starostů pro Liberecký kraj to oznámil na zasedání krajského zastupitelstva. Revizní posudek kraj přijde až na půl milionu korun.

Jde o reakci na dlouhodobé námitky odpůrců projektu, kteří tvrdí, že severní varianta trasy byla zvolena na základě chybných podkladů. Koalice spolků SOS Český ráj je přesvědčena, že jednotlivé varianty dopravního řešení neprošly zákonem požadovaným testem účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti. Mluvčí spolku Jan Piňos to dříve formuloval jako základ pro trestní oznámení podané k Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze pro podezření z porušení povinnosti při správě cizího majetku. Podle odpůrců stavby přesáhla dosavadní škoda stovky milionů korun, a pokud by severní trasa byla skutečně postavena, mohla by dosáhnout nejméně deseti miliard korun.

Silnice I/35 Českým rájem je předmětem sporů už čtvrt století. Severní trasa v délce přibližně 35 kilometrů je zakotvena v územní dokumentaci Libereckého i Královéhradeckého kraje a počítá se s přivaděčem ke Semilům. Aktuální odhad nákladů bez DPH činí zhruba 30 miliard korun. Stavba má navázat na dálnici D35, která má v roce 2029 dosáhnout Úlibic u Jičína.

Projekt přišel loni v prosinci o kladné stanovisko EIA poté, co ho tehdejší ministr životního prostředí Petr Hladík z KDU-ČSL zrušil. Ředitelství silnic a dálnic tak musí zpracovat posudek vlivu na životní prostředí znovu.

Odpůrci prosazují takzvanou jižní trasu, která by obešla jádro CHKO Český ráj z jihu přes Jičín, Sobotku a Mnichovo Hradiště po stávajících silnicích I/16

a II/268. Podle Piňose je tato varianta šetrnější k přírodě i k obyvatelům a zároveň levnější. Ředitel ŘSD Radek Mátl ale jižní trasu odmítá jako nereálnou. Zdůraznil, že tato varianta není zanesena v územních plánech dotčených obcí a Středočeský kraj s ní nesouhlasí. Přejít na jižní variantu by podle něj znamenal odložení stavby o dalších až 20 let.

(Simona Knotková, Náš REGION)

ROVENSKO p/T –

Rusalka

Antonín Dvořák

Nejkrásnější česká opera známá po celém světě.

pátek 16. 10. 2026

Rovensko pod Troskami,
sál radnice od 18.00 hod.

Vstupenky: Předprodej 200,- Kč do 15.10.2026 do 14.00 hod.

250,- Kč na místě - půl hodiny před začátkem představení

Předprodej: na Městském úřadě v Rovensku pod Troskami,

kancelář v přízemí – tel. + 420 481 382 236, m.u@rovensko.cz

*V Rovensku pod Troskami ožije slavný příběh víly **Rusalky**, která touží po lásce prince, jenž čas od času zabloudí na lov do hlubokého lesa, kde žijí lesní žínky, vodník a další nadpřirozené bytosti. Šťastný konec Vám slíbit bohužel nemůžeme, ale těšit se můžete na skvělé pěvecké a taneční výkony, krásné kostýmy a v neposlední řadě na Dvořákovu nádhernou hudbu.*

Karolína Cingrošová / Rusalka

Peter Malý / Princ

Alžběta Vomáčková / Ježibaba / Cizí kněžna

Jaroslav Patočka / Vodník

Martin Levický / klavír

Martina Žmolík Žabka / tanec

Václav Žmolík / úvodní slovo

Další informace: MěÚ Rovensko p. Tr., tel. + 420 481 382 236, 481 382 119 www.rovensko.cz

/// Jste fanoušci populárně-naučné literatury? Zajímá Vás, jak fungují věci kolem nás? Máte rádi dobrodružství, která prožíváte nad knihou a nejlépe společně s vašimi dětmi? Přijďte objevit a prozkoumat tajuplnou říši Pankreas. V ní se dozvíte ne, jak fungují věci kolem nás, ale přímo v nás samotných! Během napínavého putování se ponoříme do lidského těla a zjistíme, že opravdu jsme to, co jíme. Ale proč?? Přijďte si poslechnout příběh o Ádince a předejte svým dětem to nejcennější, co můžete – porozumění vlastnímu tělu, a tím i cestu ke zdraví. Protože prevence nezačíná v ordinaci, ale u pohádky a společné snídaně!

To vše a mnohé další si budete moci poslechnout v rámci autorského čtení nazvané „Ádinka v říši Pankreas“ **ve středu 14. října** od 17 hodin v podání Hanky Kalibové a Káti Blažkové, s lomnickými kořeny, které zde představí svoje dvě knihy. A pokud se Vám budou líbit, můžete i je přímo na místě i zakoupit. Vstupné je dobrovolné.

Knížky Ádinka v říši Pankreas a Kuchařka z říše Pankreas se zabývají tématem, které je v současné době čím dál tím víc aktuální - t. j. poměrně nepopulární otázka zdravého stravování spojená s potřebou pohybu. Také upozorňují na alarmující nárůst diabetu 1. typu u malých dětí. A v důsledku špatné životosprávy spojené s absencí pohybu se začíná objevovat u dětí i cukrovka 2. typu. Toto téma, přestože je vážné, přibližujeme čtenáři v našich knížkách neotřelou a vtipnou formou.

- První knížka Ádinka v říši Pankreas ilustruje na pohádkovém příběhu holčičky s diabetem 1. typu, jak jídlo funguje v našem těle a jak ovlivňuje naše zdraví.

- Druhá knížka Kuchařka z říše Pankreas je obsáhlá kuchařka se širokou škálou receptů postavených na principech nízkosacharidové stravy. Recepty jsou

Autorské čtení Hanky Kalibové a Káti Blažkové
Ádinka v říši Pankreas

Přijďte prozkoumat tajuplnou říši Pankreas! Objeďte fascinující svět lidského těla, oproti kterému jsou nejnapínavější sci-fi příběhy jen slabý odvárek.

Ve středu 14.10.2026 od 17 hod
Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou

určené pro nás všechny, ale jako bonus pro diabetiky jsou v receptech spočítány sacharidy do posledního gramu.

Knihy vznikly pod odborným dohledem přední české diabetoložky paní prof. MUDr. Terezie Pelikánové DrSc. z IKEM. A navíc, knížky jsou bohatě vybaveny krásnými a vtipnými ilustracemi od pana Petra Korunky. Knížky vydalo nakladatelství Dobrovský.

O autorkách:

První knížku, pohádkový příběh - Ádinka v říši Pankreas napsala Káťa Blažková. Vystudovala ve Štrasburku magisterské studium sportovního marketingu. V Čechách absolvovala pětileté studium čínské medicíny a nyní pracuje jako terapeutka.

Autorem druhé knížky - Kuchařka z říše Pankreas je Hanka Kalibová. Jejímu synovi diagnostikovali diabetes 1. typu v 18 letech uprostřed kariéry vrcholového běžce na lyžích. Naprostá absence informací ze strany nemocnice ji vedla k zamyšlení, co udělat, aby Štěpán nepřestal sportovat. Díky nově nastavenému životnímu stylu jeho sportovní kariéra nejen neskončila, ale ještě se prodloužila.

Obě jsou aktivními sportovkyněmi. Milují silniční i horskou cyklistiku, lezení po skalách i horách a běžecké i sjezdové lyžování

/ Za lomnické muzejníky Andrea Zikmundová

ZÁMEK VELKÝ SÁL
Lomnice nad Popelkou

CYKLUS PŘEDNÁŠEK
Majitelé lomnického zámku
– příběhy šlechtických rodů

15. 10. 2026 | VALDŠTEJNOVÉ
Mgr. Lenka Morávková, kronikářka města Lomnice n. P.

19. 11. 2026 | MORZINOVÉ V 18. STOLETÍ
Mgr. Jiří Louda, Muzeum Krkonoš Vrchlabí

18. 2. 2027 | MORZINOVÉ V 19. STOLETÍ
Bc. Dana Némethová, Bc. Lucie Némethová, Krajská vědecká knihovna Liberec

11. 3. 2027 | ROHANOVÉ
Mgr. Dana Grabcová, Vlastivědné muzeum a galerie Železnice

ZÁMEK VELKÝ SÁL

Lomnice nad Popelkou

PŘEDNÁŠKA

Historie letectví na Lomnicku

10. 10. 2026 | 13:00 – 19:00

Vstupné dobrovolné

PROGRAM:

- 13:00 | Zahájení
13:30 | **Historie letectví na Lomnicku od 30. let 20. století**
(Mgr. Pavel Kocián, Krkonošské muzeum Vrchlabí)
15:00 | Přestávka
15:15 | **Historie letectví na Lomnicku, 90. léta a současnost,
výroba ultralehkých letadel Quall 200 v Lomnici**
(Mgr. Dana Grabcová, Vlastivědné muzeum v Železnici)
16:30 | Přestávka
16:45 | **Filmové pásmo – Historie letectví na Lomnicku**
(Radek Kysela, Lomnice n. Pop.)
18:00 – 19:00 | Závěrečná diskuze

DOPROVODNÝ PROGRAM:

Panelová výstava „Historie letectví“ – práce žáků SŠ v Lomnici n. Pop.
Drobné občerstvení

Zvolná program vyřazena.
Kontakt: z.p. 4 - zámek, 513 81 Lomnice nad Popelkou
tel. +420 739 508 343, e-mail: zamek@lomnice.cz

≡ Matoušák je po roce opravený. Lomnice do obnovy rybníka dala 50 milionů

Lomnice nad Popelkou dokončila opravu rybníka Matouš, kterému místní říkají Matoušák. Zanedbaný a vypuštěný rybník opravovala zhruba rok a stálo to asi 50 milionů korun. Lidé u něj budou odpočívat a trávit volný čas. Voda v něm ale zatím není.

„Stavebně je dokončen, teď musí dojít ke kolaudaci. A jakmile bude vydáno kolaudační rozhodnutí, začne se napouštět. Počítáme, že v té době bude zimní období, kdy v Popelce, která bude rybník napájet, je větší průtok vody. A během toho zimního období se rybník napustí,“ vysvětlil místostarosta Zdeněk Rajm. Matouš patří k nejvýznamnějším vodním plochám šestitisícového města na pomezí Českého ráje a Krkonoš. Radnice ho koupila asi před deseti lety za 3,5 milionu korun, protože ho chtěla obnovit. Dotaci se jí ale podařilo získat jen od Libereckého kraje, který přispěl milionem korun. Zbytek zaplatilo město ze svého.

„Z takového velmi neutěšeného místa, takového vředu v širším centru města, které je vedle sídliště, se stal krásný veřejný prostor pro všechny cílové skupiny, pro všechny věkové kategorie, pro odpočinek, rekreaci a relaxaci,“ řekl místostarosta.

Bahno a další nánosy ze dna odvezla nákladní auta zhruba na 800 jízď. Dělníci opravili hráz, opěrnou zeď, výpust i přítok. Díky tomu půjde hladinu v rybníce regulovat, což dřív nešlo. Nově jsou u vody pevná i plovoucí mola.

Změnilo se také okolí rybníka. Vede kolem něj cesta pro pěší. Tam, kde dřív stál mlýn, vznikl malý park s altánem, ohništěm, dětským hřištěm a lavičkami. „Zkrátka s tím vším, co lidé k odpočinku chtějí a potřebují,“ řekl Rajm.

Koupaliště z Matouše nebude. „Nicméně koupání v něm bude možné. Bude to takové, jako jsme byli zvyklí dříve, koupání v rybníku,“ uvedl místostarosta. Chovat se v něm nebudou ani ryby. „To znamená nebudou se sem cíleně nasazovat ryby pro hospodaření a pro rybaření,“ vysvětlil.
(A11)

semily

≡ Semilský paroháč se blíží!

Říjen v Semilech už neodmyslitelně patří divadlu. **Ve dnech 15. – 17. října 2026** ožije Kulturní centrum Semily tradiční divadelní přehlídkou Semilský paroháč, která letos vstupuje do svého 28. ročníku.

Čekají vás tři dny plné divadelních zážitků, setkávání, smíchu i silných příběhů – zkrátka divadelní svátek, který si každoročně nachází stále více příznivců.

Přehlídku zahájí ve čtvrtek domácí soubor Podio premiérou komedie *A je to v pytlí*. Nevinná snaha pomoci roztočí kolotoč nečekaných zvratů, omylů a humorných situací, které slibují příjemný vstup do letošního ročníku.

Páteční večer nabídne skutečný divadelní zážitek. Do Semil zavítá Studio PalmOFF z Divadla pod Palmovkou s inscenací *Žena filmového kritika* – inteligentní popkulturní groteskou o vztazích, filmech, snech i životních karambolech.

Je to představení, které baví, překvapuje a rozhodně stojí za vidění. Večer zakončí Rudolf Hancvencl, jehož vystoupení se stalo neodmyslitelnou součástí atmosféry přehlídky.

Sobota nabídne pestrou směs divadelních zážitků. Volné umělecké ochotnické sdružení Montalban uvede s hudebním doprovodem pásmo poudaček *Nejlepší ovoce jsou iternice*.

Večerní program pak propojí dvě odlišná zpracování slavné *Maryši*. Nejprve uvede D25 Divadlo Jiřetín pod Bukovou klasické drama bratří Mrštíků.

Následovat bude originální loutkářská variace *Maryša Vávrová* v podání Bažantovy loutkářské družiny Poniklá, ve které Tomáš Hájek s humorem, nadhledem a v podkrkonošském nářečí převypráví známý příběh z pohledu Vávry.

Na své si přijdou i rodiny s dětmi. Páteční odpoledne i sobota nabídnou hrané i loutkové pohádky pro malé i velké diváky. Celý program zatím neprozradíme – ještě se máte na co těšit.

Kompletní přehled všech představení přinese říjnové vydání Semilských novin. Semilský paroháč si už řadu let zachovává jednu ze svých nejkrásnějších tradic – dobrovolné vstupné. Každý návštěvník tak může přehlídku podpořit podle svých možností a podle toho, jaký zážitek si z jednotlivých představení odnese. Právě díky této podpoře se daří udržovat jedinečnou atmosféru přehlídky a každoročně přivážet do Semil kvalitní amatérská i profesionální divadla. Ať už jste pravidelnými návštěvníky nebo se chystáte přijít poprvé, věříme, že si z letošního ročníku odnesete spoustu silných zážitků, inspirace i dobré nálady. V neposlední řadě patří poděkování všem partnerům a podporovatelům přehlídky, bez jejichž podpory by se Semilský paroháč nemohl uskutečnit. Zvláštní poděkování patří Janu Farskému, díky jehož finanční podpoře se podařilo do programu zařadit páteční představení Divadla pod Palmovkou *Žena filmového kritika*. Zapište si do kalendáře termín 15. – 17. října 2026 a přijďte si užít 28. ročník Semilského paroháče. Těšíme se na vás!

(Divadelní soubor Podio)

BOZKOV –

**TŘI
SESTRY**

JEMNOSTPÁN
KRAKONOS
uvádí:

V LEGENDÁRNÍ POKLESLE HUDEBNĚ-ALKOHOLICKÉ SHOW
NA NEJVÝŠ STŘEDOEVROPSKÉ ÚROVNĚ

10.10.2026 SOBOTA
od 20 hodin

Bozkov www.obecbozkov.cz

AUTOBUS NA AKCI NEPOJEDE !!!

PŘEDPRODEJ: Informační středisko Semily • Informační středisko Železný Brod
• prodejní síť: goout | | ticketstream |
Obecní úřad Bozkov, tel.: 724 180 473

CENA V PŘEDPRODEJI 700 Kč / NA MÍSTĚ 800 Kč

HOST: **Synové výčepu** + afterparty DJ BALY mase Polzeň

SHOPAK•CZ DRINKY KŘÍČK SHOP www.trisestry.cz Mp3 SHOPAK•CZ STANOVY PRÁVNÍKŮ ČESKA

železnobrodsko

Exponát měsíce října

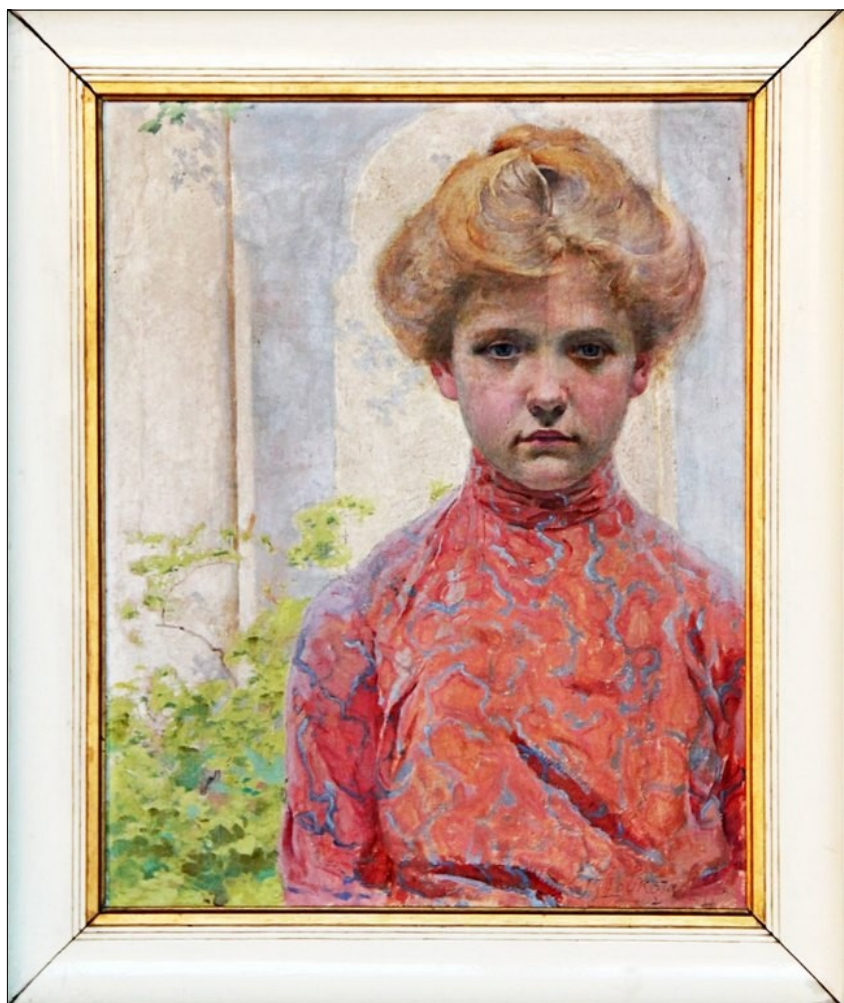

Exponátem měsíce října je obraz dívky stojící před zahradní besídkou, jehož autorem je český malíř, kreslíř a pedagog Josef Loukota (1879 – 1967). Loukota studoval na Uměleckoprůmyslové škole a Akademii výtvarných umění v Praze, kde později působil také jako pedagog. Ve své tvorbě se věnoval především portrétům, žánrovým scénám a kresbě. Podílel se také na dekorativních malbách Vojtěcha Hynaise, například v Panteonu Národního muzea. Jeho díla byla vystavována v Praze, Vídni i Mnichově.

🔗 Více informací naleznete zde:

<https://www.muzeumzb.cz/.../10-2026-obraz-divka-u-besidky>

(MM ŽB)

≡ Kulturní a informační středisko zve
 v **úterý 6. října** od 17.30 hodin do kina na
 cestovatelskou besedu Pavla Chluma:
 Maroko – království kontrastů.

≡

Cestovatelská přednáška

Jiná krása

David Těšínský

📅 Pondělí 12. 10. 2026 ⌚ 18 hodin 💰 50 Kč

🌐 **web**
www.zeleznybrod.cz
www.tesinskyphoto.com

☎ **telefon**
 483 333 999

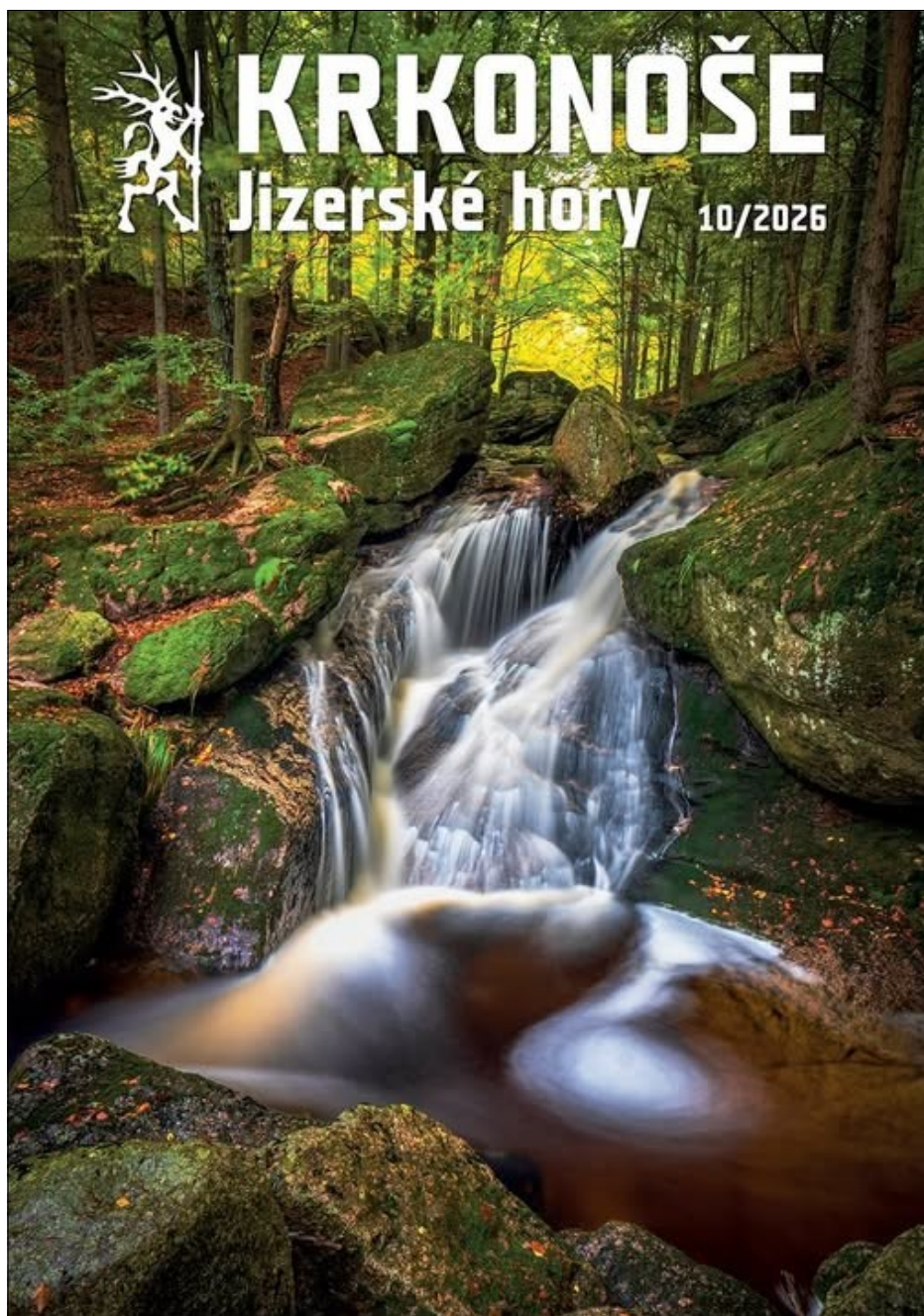
📍 **KC Kino**
 Husova 697,
 Zelený Brod

/// Právě vyšlo říjnové číslo Časopis Krkonoše - Jizerské hory! Můžete se těšit třeba na články o letošních jubilantech Theodoru Lokvencovi (1926 - 2013) a Stanislavu Machovi (1906 - 1975), pamětnický rozhovor s Milošem Gerstnerem mladším nebo povídání o tom, jak to tu asi vypadalo v době, kdy byly Krkonoše na rovníku. A nechybí ani další raport Miloše Gerstnera st., tentokrát z návštěvy u mrklovského mlynáře Pavla Šíra ♥

Nenechte si ujít! Časopis koupíte v desítkách trafik v regionu (Královéhradecký a Liberecký kraj) i v Praze. Elektronicky už od odpoledne k dostání na

<https://www.digiport.cz/.../1897-krkonose-jizerske-hory>

Předplatné vám rádi vyřídíme na predplatne@krnap.cz

Jičín – Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně se znovu otevřela, rekonstrukce přišla na 83 milionů

Tři roky stavebního ruchu, dočasné pobočky a přestěhování stotisícového knižního fondu jsou za Knihovnou Václava Čtvrťka v Jičíně. Historická budova z roku 1924, dílo architekta Čenka Musila, se v úterý 29. září otevřela veřejnosti v nové podobě.

Rekonstrukce se dotkla téměř každého koutu budovy. V interiéru přibýlo spirálové železobetonové schodiště, výtah i nové hygienické zázemí. Zásadní proměnou prošly také podzemní prostory, kde sídlí knihovní fond. Tam dělníci snížili vlhkost, zrekonstruovali podlahu a instalovali nové pojízdné i stacionární regály, které dodala firma HOFI engineering za 1,16 milionu korun bez daně. Stavební práce zajišťovala společnost VALC. K budově navíc přibyla zcela nová přístavba. Oddělení pro děti zůstalo v původní podobě. Klíčovou změnou je plná bezbariérovost.

Celkové náklady dosáhly 83 milionů korun. Městu se podařilo získat evropskou dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu ve výši téměř 59,7 milionu korun. Simon Ebner zastupující poskytovatele dotace ocenil, že peníze z IROP pomohly nejen zmodernizovat zázemí, ale „především odstranit bariéry a otevřít knihovnu opravdu všem“.

Rekonstrukce startovala ve druhé polovině roku 2023 a předcházelo jí stěhování fondu čítajícího přibližně 100 tisíc svazků. Knihovníci odhadují, že by jimi šlo třikrát vydláždit jičínské Valdštejnovo náměstí. Aby provoz zcela neustal, vznikla dočasná pobočka v bývalém hotelu Slavie v Denisově ulici a byla posílena stálá pobočka na Novém Městě.

Ředitel knihovny Adam Hošek uvedl, že „nám teď zbývá ten nový vzdušný prostor zaplnit životem“ a že ještě nějakou dobu potrvá ladění detailů nového provozu. Knihovna kromě půjčování knih pořádá přednášky, besedy, program Bookstart pro maminky s nejmenšími dětmi, pasování prvňáků na čtenáře nebo univerzitu třetího věku. Pro menší knihovny na Jičínsku plní roli organizačního centra a spravuje také regionální fond s literárními díly a publicistikou z území někdejšího jičínského okresu. (Náš REGION)

≡ Říjen v jičínském divadle

Hudební říjen odstartuje **v úterý 13. října** koncertem Kristiána Šebka a Slawinski Orchestra. Zpěvák Kristián Šebek si svým projektem Můj vzor,

Božský Karel získal publikum po celé republice a v loňském roce vyprodal naše jičínské divadlo hned třikrát. Tentokrát přiveze nový koncertní program plný známých melodií Karla Gotta i dalších hudebních velikánů, jako jsou Waldemar Matuška, Frank Sinatra, Jiří Korn nebo Elvis Presley. Chybět nebudou ani filmové a pohádkové melodie. To vše doprovodí živý orchestr, speciální efekty a působivá světelná výprava.

V sobotu 17. října se Masarykovo divadlo přenesse do Podkarpatské Rusi. Na jeviště dorazí legendární Balada pro banditu v novém nastudování Divadelního spolku J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou ve spolupráci se spolkem Zlom.

Příběh Nikoly Šuhaje, známý také z filmového zpracování s Ivou Bittovou a Miroslavem Donutilem, je baladou o lásce, svobodě, hrdinství i zradě. Kultovní hudba Miloše Štědrone a texty Milana Uhdeho dodávají příběhu atmosféru, která oslovuje diváky už několik desetiletí.

(Za KZMJ Iva Puchlová)

≡ Co se chystá v jičínském kině?

Již **v pondělí 5. října** v 19:00 si rozhodně nenechte ujít promítání nového dokumentu o architektuře Hradce Králové, který uvede a po něm bude debatovat filmový průvodce, herec a architekt David Vávra. Dokumentární film Lev salonu představuje Hradec Králové jako město, jehož architektura se v průběhu staletí stala jedním z jeho nejvýraznějších poznávacích znamení a kvalit.

Film vznikl sestřihem pěti živých přenosů z architektonických projížděk městem.

Říjen je vedle promítání přímo nabitý nefilmovými akcemi. **V úterý 6. října** v 19:00 se můžete těšit na stand-up Underground Comedy Club. Už po třetí k nám do biografu míří zcela vybroušená show. Ty nejlepší výstupy, které se u nás za poslední sezónu urodily, naši nejlepší komici, které znáte třeba z televizního pořadu Comedy Club.

Ve středu 7. října v 19.00 odstartuje podzimní sezonu cestovatelských přednášek Ondřej Tomšovský se svou přednáškou Japonsko: Země úcty, respektu a štědrosti.

Připomínáme, že odstartovala nová sezóna TADY VARY.

Přijďte jednou měsíčně k nám do biografu. Vždy jednu středu v měsíci se můžete těšit na speciální předpremiéru filmu zařazeného do přehlídky Tady Vary. Užijte si festivalovou atmosféru se speciálním úvodem s uměleckým ředitelem MFF Karlovy Vary Karlem Ochem.

V prodeji pak máme i další vstupenky na nefilmové akce. Nenechte si ujít cestovatelský Stand Up Marka Slobodníka, který vyrazil Trojkolkou Do Mongolska nebo na Vagabundy na cestách. V prodeji jsou také vstupenky

na koncerty Petr Kůs a Fámy, Poutníci – přes 50 let v country, Večer písniček K.T.O. a Waldemara Matušky a další.

/ Michal Miškovský, Biograf Český Ráj

JIČÍN – Letošní rok si Římskokatolická farnost v Jičíně připomíná 325. výročí od slavnostního vysvěcení svého farního kostela. Kostel je jednou z nejvýznamnějších dominant města a právem si zaslouží naši pozornost. Jeho stavba začala položením základního kamene v roce 1627 (v příštím roce uplyne od tohoto počínu již 400 let), kdy Albrecht Eusebius z Valdštejna zakládací listinou a 12 000 tolary ročně na jeho výstavbu započal s výstavbou nového velkolepého chrámu, který se měl stát katedrálou uvažovaného biskupství.

Smrtí Valdštejnovou ale došlo k zastavení stavby a až hraběnka Tieffenbachová jej nechala dokončit (1655) tak, aby mohl začít sloužit veřejnosti. Po velkém požáru v roce 1681 bylo přistoupeno k opravám, a zásluhou Šternberků byl chrám slavnostně vysvěcen v roce 1701.

Toto výročí si připomínáme. Trauttmansdorffové, kteří dědičně získali i patronát nad kostelem, jej po dalším požáru znovu opravili.

V dalších letech se postupně dodělávalo průčelí kostela, byly pořízeny nové zvony, varhany a doplněno další vybavení chrámu.

Roku 1936 Trauttmansdorffové převedli své majetky na město a s tím i patronát nad kostelem. Město ihned přistoupilo k jeho generální opravě. Jako první byla střecha pokryta prejzovými taškami a dalším počinem byla nová fasáda. Následovala úprava interiéru. V roce 1940 se chrám zaskvěl v novém hávu.

V roce 1950 byly kostely převedeny na farnosti, ovšem bez záduší. Peníze na jejich údržbu a drobné opravy měl poskytovat stát, který však nebyl vůči církvím vstřícný, takže z poskytnutého minima nebylo možné provádět rozsáhlejší a nutné opravy. Až v roce 1986 za děkana P. Josefa Němce bylo přikročeno ke generální opravě celého chrámu. Byla zhotovena nová střecha, fasáda, vymalován interiér, zrestaurovány obrazy a iluzivní malba na stropě chrámu. Roku 1992 byly pořízeny nové zvony, a tak se chrám dočkal po padesáti letech jejich vyzvánění.

V současné době chrám stále slouží farnosti jako její farní kostel. Bude ale potřebovat opět rozsáhlou rekonstrukci střechy, která má po více jak třiceti letech to nejlepší za sebou. Jako připomínka historie chrámu sv. Jakuba Většího je v postranní kapli malá výstava, připomínající jeho historii. Kostel je otevřen denně od ranních hodin až do 18. hodiny.

Dne 4. října si jsme si toto výročí připomněli slavnostní bohoslužbou, kterou celebroid pomocný biskup královéhradecký Mons. Prokop Brož. Odpoledne zazněl slavnostní koncert v podání Jany Havlíčkové (varhany) a Václav Drahoňovský (trubka).

/ Jiří Drška, Římskokatolická farnost Jičín; foto Petr Hamáček

ŽELEZNICE – ŽELEZNICE PŘED 100 LETY

Posledního července roku 1926 byl radou města Železnice zvolen kronikářem Václav Kozák. Železnický rodák učil od roku 1919 v Mladé Boleslavi a k rozhodnutí přijmout tuto funkci se odhodlával velmi těžko.

Upozorňoval, že v Železnici bývá většinou jen o prázdninách, nemá přímý kontakt se současným děním a podkladem pro zápisy do kroniky jsou převážně písemné zprávy. V tom mu byl velkým pomocníkem pracovník městského úřadu, revizor Jan Šuraň.

Václav Kozák navazoval na práci prvního železnického kronikáře, učitele Antonína Skrbka. Ten zaznamenal nejstarší dějiny Železnice, většinou do 19. století. Události Velké války (1914 – 1918) a vzniku republiky už nestihl, protože byl přeložen na jiné učitelské místo.

V zápise do kroniky v roce 1926 nový kronikář napsal: Několikrát byla učiněna výzva městské rady, aby se někdo z místních občanů této jistě významné práce ujal. Nikdo se ovšem nepřihlásil. Já doufám, že se pokud možno co nejdříve najde někdo, kdo podrobněji doplní mé zápisy a funkci převeze. Je to mým vroucím přáním.

Nestalo se tak v době nejbližší, ani v letech pozdějších. Václav Kozák psal kroniku až do své smrti v roce 1974, celých 48 let. Součástí ročního zápisu do kroniky je také přehled počasí v konkrétním roce.

Letos zažíváme období vysokých teplot a velkého sucha. Rok 1926 byl opakem toho letošního. V lednu, v únoru a až do poloviny března se střídají sněhové přehánky s dešťovými a se dny, kdy mírně mrzne. Slunečných dnů je velmi málo i v dubnu. Květen deštivý a velmi chladný, 22. května velká bouřka. V červnu a v červenci často a vydatně prší. Trávy narostlo hodně, ale sena i otavy se špatně suší. První polovina srpna slunečná, druhá opět deštivá a chladná. Září, říjen a část listopadu příznivé počasí. Od 3. do 18. prosince padá sníh, do kterého však prší. Před Vánocemi začíná mrznout, ale konec roku opět v dešti. Úroda obilí i slámy je celkem špatná, také brambor se sklídilo málo.

/ Olga Jakubcová, kronikářka (podle kroniky V. Kozáka)

HOŘICE –

Historie krkonošských bud 2

Přijďte poznat Krkonoše z trochu jiné perspektivy - prostřednictvím příběhů jejich bud, jejich obyvatel a návštěvníků.

Přednáška představí historii krkonošských bud, jejich vznik, proměny i způsob života lidí, kteří v drsných podmínkách nejvyšších českých hor žili a hospodařili. Přiblíží také, jak se z původních hospodářských stavení postupně stávaly turistické chaty a významná místa krkonošského turistického ruchu. Pozornost bude věnována také tomu, jak se do jejich podoby a osudů promítly společenské a politické změny 20. století.

přednáška Radka Drahného
čtvrtek 8. října 2026 od 17.30 hodin
přednáškový sál knihovny

Radek Jaroš
projekce, vyprávění, beseda

RADEK JAROŠ

cesta za korunou Himálaje
příběhy z nejvyšších hor světa

Pátek 9. října, 19.00 hod.
Kino 60, NOVÁ PAKA, UL. LOMNICKÁ 60
Vstupenky již v předprodeji na [Goout.cz](https://www.goout.cz)
Info na tel.: 608 555 091.
vstupné v předprodeji 290 Kč

Kino[®]
NOVÁ PAKA

liberecký kraj

- ≡ Knihovnou roku 2026 se stala Obecní knihovna v Oldřichově v Hájích. Ocenění za významný počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb získala Knihovna Severočeského muzea v Liberci za revitalizaci knihovny. Městskou knihovnou roku 2026 se stala Knihovna Třinec a cenu

MARK, kterou uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) pro knihovníky do 35 let, získal Martin Praslička z Městské knihovny v Praze.

Obecní knihovna v Oldřichově v Hájích byla vybrána ze 13 nominovaných knihoven z celé republiky. Pod vedením knihovníka Josefa Bulíře podle poroty představuje příklad propojení kvalitních knihovnických služeb s aktivním budováním místní komunity. Knihovna podporuje čtenářství, vzdělávání a dobrovolnické aktivity a propojuje různé generace.

mnichovohradištsko

≡ Duo Jamaha: Hit Tour 2026

Zveme vás na hudebně-zábavný program pro všechny generace! **V úterý 6. října** v 19 hodin do Klubu zavítá hudební skupina DUO JAMAHHA se svojí HIT Tour – koncertem složeným z největších hitů hudební skupiny namíchaný s humorným průvodním slovem, a to včetně záhoráckého stand-up vystoupení, o které se postará právě jeden z členů skupiny.

Dalajláмова kočka

Jak najít vnitřní klid, mír, lásku a toleranci? Pová vám to Dalajláмова kočka – svým příběhem hebkým jako její srst. Slavnou knihu Davida Michieho zdramatizoval Jakub Zindulka. Divadelní představení se bude konat **ve čtvrtek 8. října** od 19 hodin. V ústřední roli Ivana Jirešová.

Talkshow: Ivana Chýlková a Roman Štabrňák

Setkání se dvěma herci, kteří mají k světu i k sobě samým zdravý nadhled. Ivana Chýlková a Roman Štabrňák se v talkshow podělí o své zážitky, o to, co je v profesi potkalo, i o úplně obyčejné lidské radosti. Žádná kliše, jen upřímné povídání a humor, který vychází z momentální nálady. Programem provází moderátor Petr Uchytíl. Začínáme **v úterý 13. října** v 19 hodin.

Houslový recitál Kryštofa Kohouta

Kryštof Kohout vystudoval plzeňskou konzervatoř a Guildhall School of Music & Drama v Londýně. Je laureátem Bartók World Competition a vítězem Classeek Ambassador Programme. Získal také Wigmore Recital Prize, INZERCE cenu Královské filharmonické společnosti a Uměleckou cenu města Plzně. Vedle sólové hry se věnuje komorní hudbě jako zakládající člen Fibonacci Quartet, který získal 1. cenu i cenu publika na soutěži Premio Paolo Borciani. Přijďte si jeho umění poslechnout **15. října od 19 hodin**.

Haló, tady máma!

Představení „Haló, tady máma!“ je bláznivá hudební komedie o tom, co se stane, když mateřská láska překročí všechny meze. Dan oslavuje 31. narozeniny a rozhodne se představit své excentrické matce svou novou lásku – Terezku, milou vegetariánku. Jenže tchyně z toho není nadšená a rozhodne se, že Danovi a jeho

nastávající ukáže, jak se správně starat o jejího synáčka. Když se tchyně nastěhuje k mladému páru a začne jim „vylepšovat“ život, začíná hotové peklo plné hudby, smíchu a bláznivých situací. Tato jedinečná show proběhne **ve čtvrtek 22. října** od 19 hodin.

(Eliška Hochová, Klub Mn. Hradiště, *Kamelot*)

≡ Spisovatel Karel Václav Rais, jeho bratr Antonín a jejich vztah k Mnichovu Hradišti

V červenci tohoto roku uběhlo již 100 let od úmrtí českého básníka a spisovatele Karla Václava Raise.

Ze školních let si jistě mnozí vybaví jeho básničku Cestička k domovu nebo romány Zapadlí vlastenci, Pantáta Bezoušek nebo Kalibův zločin, případně i další díla. Důvodem, proč si ho připomínáme v souvislosti s Mnichovým Hradištěm, je skutečnost, že Karel Rais sem jezdil navštěvovat svého bratra Antonína, který zde přes 20 let žil a pracoval.

Karel (jméno Václav po svém otci začal používat až později) Rais se narodil v Bělohradu (dnes Lázně Bělohrad) 4. ledna 1859. Ač rodina nebyla majetná, rodiče si byli vědomi vynikajících studijních předpokladů svých synů a dopřáli jim patřičné vzdělání. Karel navštěvoval nejprve reálku v Jičíně, poté přešel na místní učitelský ústav, který zakončil v roce 1877 maturitní zkouškou. Zpočátku působil na školách na Vysočině i v jižních Čechách, později v Praze jako řídící učitel na Žižkově a v roce 1899 byl jmenován ředitelem měšťanské dívčí školy v Korunní ulici na Královských Vinohradech. Po celou dobu svého učitelského působení literárně tvořil.

Ze zdravotních důvodů odešel v roce 1915 na dovolenou a v roce 1920 byl penzionován. Zemřel 8. července 1926 ve svém bytě na Vinohradech, pohřben je na Vinohradském hřbitově v Praze.

Dva roky po Karlovi, 5. srpna 1861, se v rodině Raisových narodil druhý syn Antonín a o další dva roky později, 10. července 1863, další syn Jindřich (1863–1916).

Stejně jako Karel i oba jeho mladší bratři vystudovali nejprve nižší reálku v Jičíně a poté učitelský ústav. Antonín zde maturoval v červenci roku 1880. Svě pedagogické vzdělání si však dále prohluboval, v roce 1882 složil zkoušky způsobilosti učit na obecných školách a v roce 1890 získal aprobaci pro výuku přírodopisu, přírodopisu a matematiky na školách měšťanských. V té době už měl za sebou působení na obecných školách ve Velkých Jeřicích, Bělohradu i Železnici. V Železnici se dne 10. srpna 1885 oženil s Marií roz. Tužínskou (1845–1942), dcerou mlynáře. Zde se jim také 27. června 1888 narodila jediná dcera Milada. V roce 1891 byl Antonín Rais přeložen do nově založené trojtřídní chlapecké měšťanské školy v Sobotce, kde od roku 1894 působil jako řídící učitel. Zde se přátelil s rodinou Menclových, byl kmotrem jejich syna Jaroslava,

Bratři Raisové před rokem 1900. Zleva Karel, Antonín a Jindřich v Lázních Bělohrad

pozdějšího učitele v Mnichově Hradišti a ve 20. letech také mnichovohradištského kronikáře a kustoda zdejšího muzea.

Za Antonínem Raisem do Sobotky jezdil jeho bratr Karel a s ním i jeho přátelé, významní čeští literáti – Alois Jirásek, Jaroslav Vrchlický, Ignát Herrmann a další.

Po celý život s nimi Antonín Rais udržoval bohatou korespondenci. 28. srpna 1900 byl Antonín Rais jmenován okresním školním inspektorem v Mnichově Hradišti a s rodinou se do města přestěhoval. Raisovi bydleli nejprve na náměstí u Hrušů, tj. v čp. 276, později v Boleslavské ulici v domě Hubatkových, dnes čp. 3, a nakonec v domě čp. 385 na rohu ulic Ivana Olbrachta a Jana Švermy, v domě, který patřil řediteli škol Janu Vítkovi. Společně s rodiči zde žila i dcera

Milada, která se 4. července 1910 na Královských Vinohradech provdala za Bohumil Helcla (1881 – 1963) , berního úředníka v Mnichově Hradišti pocházejícího z Libotenic u Roudnice nad Labem. Při svatebním obřadu byl svědkem nevěsty spisovatel Karel Rais.

Manželům Helclovým se narodil jediný syn Antonín. Práce školního inspektora byla velmi náročná. Mnichovohradišťský školní obvod byl rozsáhlý a vedle administrativy byly hlavní náplní práce inspektora pravidelné inspekční návštěvy na venkovských školách. Nezřídka nebyla jiná možnost než do některých vesnic dojít pěšky. Antonín Rais je popisován jako „muž zdravý, silný, postavy vysoké, muž úžasné píce a svědomitosti a vynikajících odborných znalostí“. I jeho však náročná práce vyčerpávala. Přesto se aktivně účastnil společenského života ve městě. Byl místopředsedou místního Klubu českých turistů, zasloužil se o restaurování a zpřístupnění zříceniny hradu Valečov.

V osobním životě ho postihla krutá rána, když 12. září 1919 zemřela jeho dcera Milada na následky cukrovky. Z této rány se nikdy nevzpamatoval a v polovině roku 1920 sám onemocněl rakovinou jícnu. Ošetřujícím lékařem mu byl Alfréd Hořice. Bratr Karel Rais se přátelil s lékařem prof. Josefem Thomayerem (1853–1927) a konzultoval s ním bratrovu nemoc, ani tento vynikající odborník mu však nedokázal pomoci. Antonín Rais zemřel 8. prosince 1920. Na jeho pohřbu, který se konal 10. prosince na místním hřbitově, se sešli členové rodiny, představitelé města i veškeré učitelstvo mnichovohradišťského okresu.

Z podnětu bratra Karla byl na jeho hrobě na jaře 1926 umístěn pomník vytvořený známou kamenickou dílnou Vejs a Dejl z Hořic. Na něm je možné si přečíst verše, které o bratrovi napsal Karel V. Rais: „Jen škole sloužil, milým českým dětem, a práce pro ně vždy mu byla světem, když Pán mu odňal jeho dítě vlastní, šel rychle za ním a jsou spolu šťastni.“

Vztah mezi všemi třemi bratry Raisovými byl velmi vřelý a blízký.

Karel Antonína často navštěvoval v Sobotce i v Mnichově Hradišti, kde pobýval zvláště o prázdninách. Po několik let jezdil na tzv. letní byt do domu koláře Antonína Zíbnara, čp. 397. Pobýval zde s manželkou Marií (1858–1915) a mladší dcerou Doubravkou, pozdější redaktorkou, knihovnicí, doktorkou filozofie (1895–1944). Společně s nimi zde trávil prázdniny i rodina starší dcery Marie (1883–1968), spisovatelky, tehdy již provdané za MUDr. Jana Míška (1868–1915).

V městském muzeu je zachován vlastnoručně psaný dopis Karla Václava Raise Antonínu Zíbnarovi vyjednávací podmínky „letního bytu“ v roce 1907.

Písemná pozůstalost Karla V. Raise i Antonína Raise včetně bohaté korespondence obou bratrů je uchována v Literárním archivu Památníku národního písemnictví v Praze. Je příznačné, že ji zpracovával historik Karol Bílek, sobotecký rodák a první absolvent mnichovohradišťské střední školy. Lze předpokládat, že při důkladném studiu těchto materiálů by bylo možné nalézt

další zajímavosti z Raisova pobytu v Mnichově Hradišti. To už je ovšem téma, které přesahuje hranice tohoto článku.

/ Jana Dumková, Kamelot

mladoboleslavsko

DOLNÍ BOUSOV – V pondělí 19. října se v zasedacím sále dolnobousovské radnice (2. patro, bezbariérový přístup) uskuteční křest knihy **Hřbitovy na Dolnobousovsku**. Miloslav Ječný ve čtrnáctém svazku Bousovské regionální knihovničky (BRK) zachytil historii hřbitovů nejen v Bousově, ale i v okolí. A přidal k tomu řadu zajímavostí o historii pohřebního ústavu paní Fridrichové, o jejích sporech se spolkem Pokrok kvůli půjčování pohřebního vozu, o správách hřbitova, o hrobnících nebo pohřbených osobnostech. Součástí křtu bude povídání s paní Alenou Krejčíkovou (Pohřební služba Krejčíkovi Jičín - Sobotka) a jejím vnukem, hercem Danielem Krejčíkem. Ukázán bude i prapor Katolické jednoty, pokřtěný v roce 1913 za velké účasti spolků ze širokého okolí.

/ Miloslav Ječný

Městská knihovna a Město Dolní Bousov srdečně zvou
v pondělí 19. října 2026
na slavnostní křest knihy

**HŘBITOVY
NA DOLNOBOUSOVSKU**
Miloslava Ječného

který se koná od 18 hod. v zasedacím sále radnice (bezbariérový přístup)

V knize najdete

- historii starého (za kostelem) a nového hřbitova v Dolním Bousově
- historii hřbitovů Bechov, Vlčí Pole, Solec, Vše borsko, Křížánek, Řítonice, Veselice a Rabakov
- vznik dolnobousovského pohřebního ústavu paní Fridrichové
- příběh Pohřební služby Jičín – Sobotka Aleny Krejčíkové

Součástí povídání o knize bude beseda s Alenou Krejčíkovou z Pohřební služby Jičín – Sobotka a jejím vnukem Danielem Krejčíkem, známým hercem.

V prodeji bude křtěná kniha i některé další dosud vydané publikace z edice Bousovská regionální Knihovnička.

Kostelní 141, Dolní Bousov
knihovna@dolni-bousov.cz

Městská knihovna a informační centrum
tel.: 322 312 002, 322 312 001
www.knihovna.dolnibousov.cz

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

≡ Marie Husáková

* 16. září 1889 † 13. října 1976

V semilském kině se 6. března 1953, tedy den po Stalinově smrti, konal zinscovaný soudní proces železnobrodského Lidového soudu proti nepřátelům lidu Marii Husákové a jejím společníkům (lékaři: MUDr. Nygrýn a MUDr. Polák), kteří svým počínáním škodili všem poctivě pracujícím. Zájem veřejnosti byl velký, bylo plno, též na balkóně i na „bidýlku“, skoro 700 lidí se do kina tenkrát vešlo, vždyť hlavní obviněná se údajně dopustila takových zločinů, že jí hrozily nejvyšší tresty: doživotí nebo smrt.

Co na tom, že její život byl prosycen dobrými skutky, poctivostí, pracovitostí, úspěchy, ale i osobními tragédiemi. Tak tomu bylo před procesem i po něm, i když samotní komunisté záhy zjistili, že vynesení rozsudek, což bylo doživotí, je nesmyslný, ale trápit ji až do její smrti dokázali. Marie Husáková (16. 9. 1889 - 13. 10. 1976) byla zatčena 27. 9. 1952, v Jilemnici pak byli zatčeni i manželé Prokopovi, tedy její syn Vladimír a snacha, rovněž magistři, přestože měli dvě malé děti – půlroční Evu a čtyřletého Vlád'u. Ujala se jich babička s dědou z Nymburka.

Ale jak bylo matce? Výslechy v Liberci byly kruté a ponižující, obvinění vymyšlená (krácení daně) – scénář se učili zpaměti, aby měl veřejný soudní proces hladký průběh. „Výslech často trval celou noc, ve čtyři ráno končil, spát se už nesmělo, byla jsem k smrti unavená a druhý den začalo vše znovu“, psala později Marie Husáková, odsouzena nejen na doživotí, ale také k propadnutí veškerého majetku, peněžitému trestu 50 tisíc Kčs a k doživotnímu zákazu pobytu v okrese Semily. Trest si odpykávala nejprve ve věznici v Pardubicích, pak v Rimavské Sobotě. V roce 1955 byla odtud na amnestii propuštěna. Měla však jen tepláky, v kterých nesměla věznici opustit, at ak si musela šaty vypůjčit od jiné vězeňkyně. „Byt pro vás ale nemáme“, s úlekem jí v Semilech sdělil soudruh předseda MNV záhy po propuštění, protože její nejkrásnější dům na semilském náměstí Klementa Gottwalda (dnes Riegrovo) byl zabaven.

Její osobní život je jedna velká tragédie: dvakrát se stala vdovou, přežila svoji 18 letou dceru a o 3 roky i syna Vladimíra (vězně z Jáchymova). Zemřela před 50 lety v Lysé nad Labem v domově pro důchodce, a tak do Semil, do rodného města, se mohla vrátit pouze její urna, jež je uložena v rodinné hrobce na Koštofranku

/ Miloš Plachta, Semilské noviny

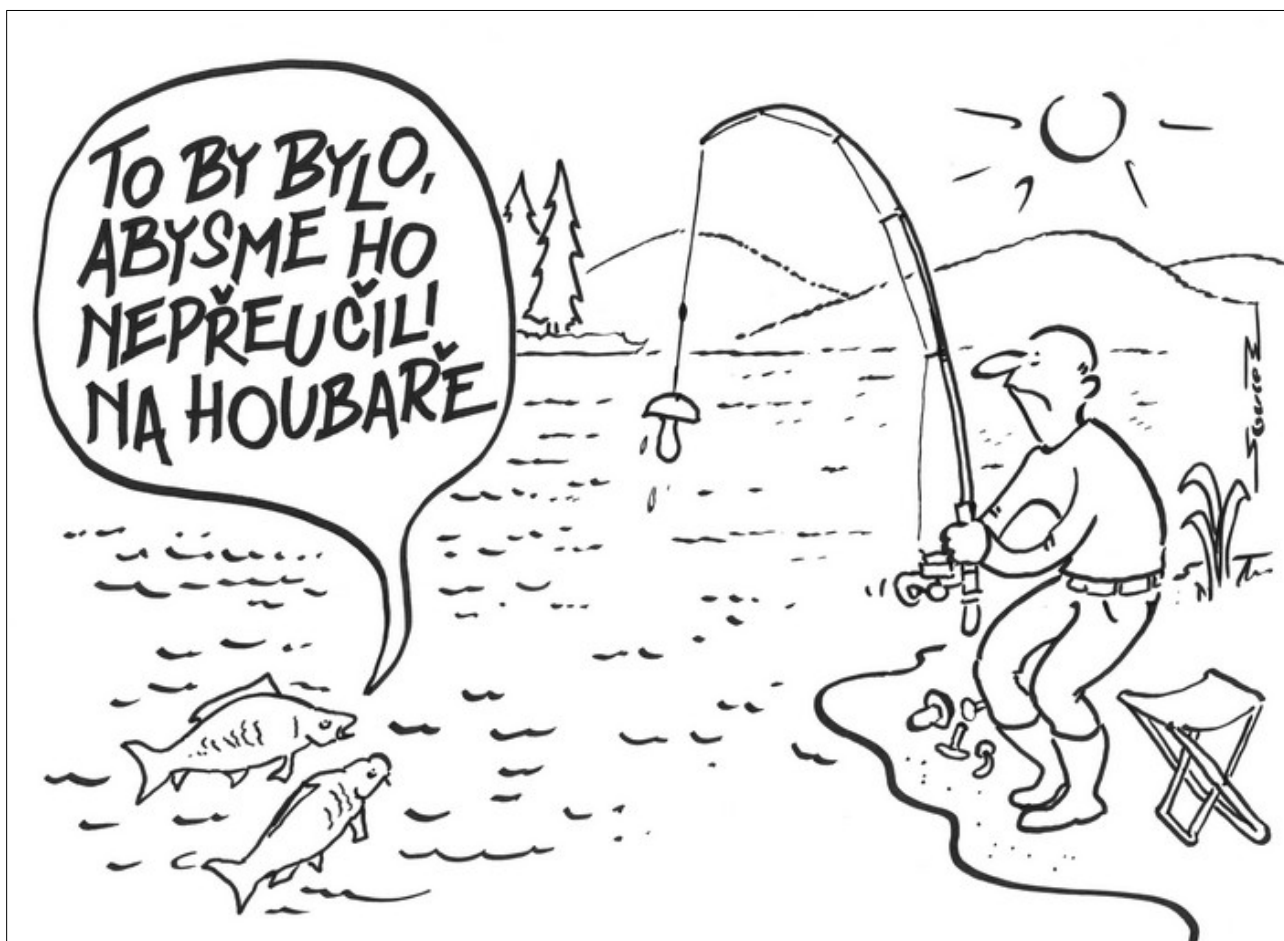
HESLA A VOLBY

Asi nebudu sám, kdo si vzpomene na úryvek z Werichovy písničky: ...namísto chleba, žvýkáme hesla... Právě ten, asi jako mnoho jiných, mě napadl v letošní „předvolební“ době. Proč? No protože opět sledujeme hesla všech volebních subjektů, které nám slibují, jak všechno napraví, zařídí a udělají. Nikdo z nich však konkrétně, a to ani při oslovení, neřekne kdy a hlavně jak.

Hesel a slibů jsme si dostatečně užili v dobách komunismu, krátce po něm, a nyní je máme opět na stole před sebou. Patrně nejvíc nás zaráží to, že nám je předkládají ti, kteří tak činili už před lety a dnes nám vysvětlují, že z „objektivních“ důvodů se je naplnit nepodařilo. K nim obvykle přicházejí i ti, kteří nedisponují žádnými zkušenostmi z profese, natož z politiky, byť jenom komunální. Co tedy zbyde nám, obyčejným lidem a voličům? No především pečlivě zhodnotit práci politiků minulých a reálné možnosti těch nových - a pak svědomitě „kroužkovat“. Ano, je to pracnější a zabere to i více času. Ale mnohdy nám to ušetří další čtyři roky nervů a zklamání.

/ O. Grund, Turnov

≡ **Tomáš Souček** / sorry

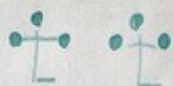
Přeposílám a zdravím-"Letu ZDAR!"

/ Jaroslav Veselý

2.9. Pátek z Norwiche.

141

5.9.42

Zabíle se pro naši kluci.
w/s Richtera a jeho poznamoval let Koranda
Startovali s ním. Poslal jsem je na let
misto z/p jinného, jehož masina
nebyla zrovna f.t. Zabil se dvi
minuty po startu s planemem. Kie jsem
videl me vlastni r. Shoda o lipnute
prati - nebyla to jiji l. vime". Cest kasi
pametu, kluci, ditali jate voj. sluzb
dolit.

6.9.42 kytinyjeme horari, ale marni -
zahraba - masin dojem, ze i sabstaž,
by mohla byti jednan z jicim. Zavedy
na flachnicku - byl jedn chrt.

7.9. Zlame se po jivni fateru. Tunc,
jaka jsem jisti nepazil. Pratil jsem
se pro frucht mironicke komidke -
nemohel jsem ditali zatacky do liva.
Zapalil jsem se dost a dost nej jsem
tu masinu jistal.

18.9.42

z Norwiche mahupovat vime pro
Richtera a Koranda.

Pohyb w/o Richtera a leg. kovanda.

13.9. Nic zvláštního domed. H³ dnes v
novém jsem psal glaudere na spolupráci
se miltomety. H³žoval si, že mu to tro-
dlaubus než je opračim. Síl. naah
a nevrotil se.

✠ ✠ Zabili se spole - p/o blander a leg. kátoz.
Fiatil. vládu nad letounem je s³willen
a³ 10 miltomety a z³itil se jím do
našil karakem. Sedl na naš j³čorus
s³unila.

16.9. Pohyb. Shoda s³ Li s³unila psati.
Nový j³čorus - 1/4 dlanis - z³unila psati
shodeni

20.9.42 17 j³čorus 28 let - atim na st³le 20.

28.9. Nic zvláštního. Noví patrosy, denní
le³čani - sport, tancování - zvláštní
náhle. (Dro³le guerre)

Dnes jsem si začal psati. Chast me
b³me na dne, s³ nejhoršíu psan³ v³ j³čorus
j³čorus h³č le³čal. M³ch³ 28 metru. D³č³
L³čil j³čorus s³ b³meu h³č³le me h³č³le

ale nemohli jsme se pro nemogoucí milku
a dít. Písta n' puvu' tajný t' p'stroj -
"uvraky až na zem".

31/8 - 6.10.1942 London - dovolená
dovolená, kterou ustatelo za m. Píkui'
kinyroky "My for Sal", "This above all"
etc.

Coltishall

4/10. elhem se puvu' ho. Klub - uvrakem,
plachetím uvrakem patroz a p'ost.

19.10.42 ✚ Hrány' soubry ve dne, do 214.

Houli jome klime, kteří začali den
tím, že nam p'ostřeli stich no d'ish.
j'idelut. P'ecar' - uvraky až na zem -
denní st. hoi' s t'm uvrakem l'itai, proto jsem
"do toho" uvr. tižko ráha. Hous' -
houičky s uvrakem. Sta hle mne
navedli na bandit a nad uvraky
zem ho dostal. Ma l'm sestřil m
mne, když stíle uvrakem. Utíhl jsem
m do pluce a oddal jsem nam